

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12487

Tarih : 24.06.2025

30091

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü 'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **24.06.2025**.

Nevroz Uysal Aslan

Sırnak Milletvekili

Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan ve 30 yıllık infaz süresini 17.06.2025 tarihinde tamamlamış olmasına rağmen koşullu salıverilmesi İdare ve Gözlem Kurulu'nun olumsuz kararıyla reddedilen Beyar Uğurlu'ya söz konusu kurulda değerlendirme adı altında sorulan bazı sorular şu şekildedir:

Ailenizin cezaevi geçmişi var mı?

Örgüt içinde aktif rol aldınız mı?

Kamplarda askeri ve siyasi eğitim görmüşsünüz?

Çocuk yaşta cezaevine girmişsiniz örgüte de çocuk yaşta katılmışsınız?

neyi savunuyordunuz o dönem?

Şu anki düşünce tarzınız olsa ve o yıllara dönseniz düşünce tarzınız ne olurdu?

Çözüm sürecinden sonra sizde etki oldu sanırım günümüz koşullarında da siz de etkisi olmuş. PKK ile bir süreç var. Yarın öbür gün farklı istekler olduğunda tavır ve tutumunuz ne olur?

Senin düşüncelerin örgütün politikalarına göre hareket ediyor. Şu an da barış dönemindeyiz barış bozulursa senin eylemlerinde değişiklik olacak mı?

Beyar savcı bey niye taraflıda kalıyorsun dediğinde sen bir şeyler sundun ve arkadaşlar da şu talebi beklerdim örgüt lav edilmiştir. Bizim koğuştta kalmamızın bir anlamı kalmamıştır. Taraflı

tarafsız odaların kaldırılmasını talep ediyoruz...(Neden böyle düşünmediği ya da düşünüp düşünmediği sorulmuştur.)

Örgütü nasıl tanımlıyorsun. PKK örgütü nedir?

PKK örgütünü nasıl tanımlarsın?

Söyleminizi örgütün son dönemde yaptığı hasta hükümlü ve tutukluların serbest bırakılması söylemlerine paralel bir düşünce olarak değerlendiriyorum? (kanaat soru şeklinde yöneltilmiştir.)

Tarafı koğuştta kalmaya devam etmişsiniz?

Örgüt kendini bitirmiş ise sizinde artık ortada örgüt yok biz örgütlü değiliz yönünde bir adım atmanız gerekmez mi? Avukatlar nezdinde? ... Bir dilekçe yazarak hemen örgütten ayrılıp tarafsız koğuştta geçebileceğini biliyorsun neden yapmıyorsun?

Bu bağlamda;

- 1- Cezaevlerinde siyasi mahpuslara yöneltilen bu tür sorular Bakanlığınızca onaylanmakta mıdır? Cezaevi savcılarını ya da kurum müdürlükleri bu soruları hazırlarken Bakanlığınızdan görüş almakta mıdır? Alındıysa hangi görüş bildirilmiştir?
- 2- İdare ve Gözlem Kurullarınca mahpuslara yöneltilen yukarıdaki soruların büyük kısmını, geçmiş yargılamalarla sabitlenmiş eylemleri yeniden sorgulama niteliği taşımaktadır. Bu durum, "mükerrer yargılama yasağı"na (non bis in idem) aykırılık teşkil etmiyor mu?
- 3- "İdare ve Gözlem Kurulu tarafından mahpusa yöneltilen "PKK örgütünü nasıl tanımlarsınız?", "örgüt lav olduysa neden tarafı koğuştta kalıyorsunuz?" ve "neden dilekçe verip tarafsız koğuştta geçmiyorsunuz?" gibi sorular; kişiyi belirli bir siyasi görüşü açıkça reddetmeye, yazılı bir beyanla ideolojik konumlanışını ispatlamaya veya düşünsel geçmişiyile açık bir kopuşu dile getirmeye zorlama anlamına gelmiyor mu? Bu tür sorular, mahpusun düşüncelerini açıklamama özgürlüğü ve vicdani tutumunu muhafaza etme hakkı bakımından nasıl değerlendirilmektedir?
- 4- "Barış bozulursa eylemleriniz değişir mi?", "gelecekte örgüt tekrar bir çağrı yaparsa tutumunuz ne olur?" gibi varsayımsal ve spekülatif sorularla yapılan iyi hal değerlendirmesi, infaz hukukunun "belirlilik" ve "hukuki güvenlik" ilkeleriyle bağdaşmakta mıdır?

- 5- "Ailenizin cezaevi geçmişi var mı?" gibi soruların, bireyin ailesi üzerinden güvenlik riski tanımlanması anlamına geleceği düşünüldüğünde, bu tür sorgular kişilik hakları, özel yaşamın gizliliği ve ayrımcılık yasağı bakımından nasıl değerlendirilmektedir?
- 6- İdare ve Gözlem Kurullarında görevli personelin, mahpusun politik kimliğini, düşünce geçmişini ve örgütle ideolojik bağı sorgulayan ifadeleri, cezanın infazını "yeniden yargılamaya" dönüştürüyor mu? Bu yapıların adeta paralel bir yargı organı gibi işlemesi karşısında Bakanlığınız hangi hukuki denetimi öngörmektedir?
- 7- İyi hal değerlendirmesinde mahpusun, geçmişteki örgütsel bağlarını reddettiğini veya bu yapılarla ilişkisinin kalmadığını açık şekilde beyan etmediği sürece koşullu salıvermenin reddedilmesi, özgürlüğün belirli bir ideolojik pozisyona indirgenmesi değil midir? Bu uygulama hukuken hangi mevzuat maddesine dayandırılmaktadır?
- 8- "Koşullu salıverme" gibi temel bir haktan yararlanmanın, bir mahpusun özgürlük iradesini yalnızca belirli bir düşünsel pozisyonu bürokratik olarak beyan etmesine bağlamak; yani serbest kalmanın ön koşulu olarak yazılı bir 'pişmanlık' ya da 'ideolojik mesafe' beyanını zorunlu kılmak, hukuk devleti ilkesine ve evrensel insan haklarına uygun mudur? Düşünce özgürlüğü, kişi güvenliği ve insan onurunun korunması ilkeleriyle bağdaşmayan bu uygulamanın, Bakanlığınızca etik ve hukuki açıdan meşru kabul edilmesinin gerekçesi nedir?"
- 9- Ceza İnfaz Kurumlarında mahpusun "tarafli" ya da "tarafsız" koğu tercihinden siyasi konumlandırılmasının, ceza infazının tarafsızlığı ve kişisel güvenlik hakkı ile nasıl bağdaştığına dair Bakanlığınızın bir değerlendirmesi var mıdır?
- 10- İdare ve Gözlem Kurulu kararlarının infaz hâkimliklerince sistematik biçimde onaylanması, denetimin şeklen yapıldığı izlenimini doğurmaktadır. Bu durumda Kurulların kararları için etkili bir bağımsız ve tarafsız yargı denetimi sağlanmakta mıdır?
- 11- Son 5 yıl içinde "örgüt üyeliği" suçundan 30 yıllık infaz süresini tamamladığı hâlde koşullu salıverilmesi reddedilen hükümlü sayısı kaçtır? Bu mahpuslara yöneltilen sorular ve oluşturulan raporlar üzerinde Bakanlığınızın doğrudan denetimi bulunmakta mıdır?
- 12- Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu üyeleri hangi eğitimlerden geçmektedir? İfade özgürlüğü, siyasi haklar, infaz hukuku ve insan hakları konularında standart ve zorunlu bir eğitim programı mevcut mudur?